

**ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

додаткового вступного випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра (зі скороченим та нормативним терміном навчання) та при вступі на другий курс для осіб, які не менше одного року здобували ступінь бакалавра в університеті за іншою спеціальністю галузей знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051. Економіка, 07 «Управління та адміністрування», 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини (з дисципліни: економічна теорія)

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Зміст додаткового вступного випробовування з навчальної дисципліни «Економічна теорія»	5
3. Зразок екзаменаційного білета	9
4. Критерії оцінювання результатів додаткового вступного випробовування.....	10
5. Список рекомендованих джерел	11

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма додаткового вступного випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра (зі скороченим та нормативним терміном навчання) та при вступі на другий курс для осіб, які не менше одного року здобували ступінь бакалавра в університеті за іншою спеціальністю галузей знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 Економіка, 07 «Управління та адміністрування», 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини відповідно до навчальної програми навчальної дисципліни «Економічна теорія».

Метою додаткового вступного випробування є виявлення знань з економічної теорії, які є базовими для подальшого засвоєння економічних дисциплін.

Головним завданням додаткового вступного випробування є проведення тестування і за його результатами виявити реальні знання вступників, що стосуються розуміння основних економічних категорій, законів, сутності економічних явищ та процесів, їх уміння знайти правило відповідь в умовах обмеженої інформації.

Програма додаткового вступного випробування складається з пояснювальної записки, змісту додаткових випробувань з навчальної дисципліни «Економічна теорія» та критеріїв оцінювання додаткового вступного випробування, список рекомендованих джерел.

ЗМІСТ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ ДИСЦИПЛІНА «Економічна теорія»

Тема 1. Наукові економічні знання як результат пізнання економічного життя

Чуттєве та раціональне пізнання економічної дійсності. Наукове пізнання економічної життєдіяльності: емпіричний та теоретичний рівні.

Методологія наукового пізнання економічної реальності.

Економічні наукові знання: сутність, функціональна структура.

Економічна свідомість, економічне мислення. Економічний світогляд.

Тема 2. Теоретичний блок економічної науки: становлення, розвиток, сучасний стан

Економічна теорія як форма наукового пізнання економічного життя. Зміст та еволюція поняття «економіка». Класична економічна теорія: загальна характеристика. Загальна характеристика неокласичної економічної теорії. Теоретичні засади, еволюція, особливості монетаризму. «Кейнсіанська революція» в економічній теорії. Методологічні засади і теоретичний зміст сучасної постнеокласичної економічної теорії. Сучасна структуризація економічної науки. Розвиток економічної теорії в незалежній Україні. Тенденції синтезу провідних напрямів сучасної економічної теорії.

Тема 3. Загальні засади економічного розвитку: політекономічний аспект

Предмет політичної економії як складової економічної теорії. Економічні потреби: сутність, структура. Економічні блага. Суспільне виробництво: сутність, структура. Економічні ресурси і фактори виробництва.

Економічний вибір. Закон зростання потреб та механізм його дії. Мета виробництва та межа виробничих можливостей. Змішана економічна система: сутність, ознаки, національні особливості. Політекономічні знання як стратегічний ресурс формування інформаційного суспільства та його економіки.

Тема 4. Мікроекономіка як відносно самостійна складова економічної теорії

Становлення і розвиток мікроекономічної теорії. Методи мікроекономічної теорії. Корисність: загальна і гранична. Крива байдужості. Карта кривих байдужості. Бюджетне обмеження споживача. Рівновага споживача. Ринковий попит. Закон попиту. Ринкова пропозиція. Закон пропозиції. Ринкова рівновага попиту і пропозиції. Види еластичності попиту та пропозиції.

Фірма як виробник приватних економічних благ. Постійні, змінні та загальні (валові) витрати фірми. Середні витрати фірми. Граничні витрати фірми. Виторг та прибуток фірми.

Тема 5. Макроекономічна теорія як складова економічної теорії (базові поняття)

Макроекономічна теорія: становлення, розвиток, сучасний стан. Методи макроекономічної теорії. Модель кругообігу для відкритої економіки. Сукупний попит. Сукупна пропозиція. Фінансовий ринок: сутність, структура, функції в економічній системі. Фінансові кризи: поняття, типи. Валютні кризи. Дефіцит бюджету: сутність, види, джерела фінансування. Поняття і структура державного боргу. Дефолт і методи його врегулювання.

Тема 6. Інституціональна економічна теорія

Категоріальний апарат інституціональної економічної теорії. Неінституціональна економічна теорія: особливості методології.

Поняття «трансакція» в новій інституціональній економічній теорії. Визначення поняття «трансакційні витрати». Види трансакційних витрат. Рональд Коуз про трансакційні витрати.

Неінституціональна економічна теорія прав власності. Процедури специфікації, диференціації та розщеплення прав власності. Економічна доцільність приватної, комунальної та державної форм власності. Економічний зміст інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Проблеми захисту інтелектуальної власності.

Тема 7. Міжнародна економіка як складова економічної теорії

Сутність, етапи формування, структура, тенденції розвитку міжнародної економіки (світового господарства). Міжнародна економічна інтеграція: сутність, функції та особливості. Світова торгівля як форма міжнародних економічних відносин. Міжнародний рух капіталів: сутність, функції, форми. Міжнародна міграція робочої сили. Транснаціоналізація економічної діяльності корпорацій: сучасні тенденції. Сучасний світовий ринок: сутність, функції, особливості. Міжнародні валютні відносини. Економічна глобалізація: етапи, зміст, рушійні сили, суперечності. Глобалізаційні процеси та їх вплив на соціально-економічний розвиток України.

Питання з навчальної дисципліни «Економічна теорія», за якими підготовлені тестові завдання

1. Чуттєве та раціональне пізнання економічної дійсності.
2. Наукове пізнання економічної життєдіяльності: емпіричний та теоретичний рівні.
3. Методологія наукового пізнання економічної реальності.
4. Економічні наукові знання: сутність, функціональна структура.
5. Економічна свідомість, економічне мислення.
6. Економічний світогляд.
7. Економічна теорія як форма наукового пізнання економічного життя.
8. Зміст та еволюція поняття «економіка».
9. Класична економічна теорія: загальна характеристика.
10. Загальна характеристика неокласичної економічної теорії.
11. Теоретичні засади, еволюція, особливості монетаризму.
12. «Кейнсіанська революція» в економічній теорії.
13. Інституціональна економічна теорія: етапи розвитку.
14. Методологічні засади і теоретичний зміст сучасної постнекласичної економічної теорії.
15. Сучасна структуризація економічної науки.
16. Розвиток економічної теорії в незалежній Україні. Тенденції синтезу провідних напрямів сучасної економічної теорії.
17. Предмет політичної економії як складової економічної теорії.
18. Економічні потреби: сутність, структура. Економічні блага.
19. Суспільне виробництво: сутність, структура.
20. Економічні ресурси і фактори виробництва. Економічний вибір.
21. Закон зростання потреб та механізм його дії.
22. Мета виробництва та межа виробничих можливостей.
23. Змішана економічна система: сутність, ознаки, національні особливості.
24. Політекономічні знання як стратегічний ресурс формування інформаційного суспільства та його економіки.
25. Становлення і розвиток мікроекономічної теорії.
26. Методи мікроекономічної теорії.
27. Корисність: загальна і гранична.
28. Крива байдужості. Карта кривих байдужості.
29. Бюджетне обмеження споживача.
30. Ефект впливу зміни доходу та зміни цін на бюджетне обмеження споживача.
31. Рівновага споживача.
32. Ринковий попит. Закон попиту.
33. Ринкова пропозиція. Закон пропозиції.
34. Ринкова рівновага попиту і пропозиції.
35. Види еластичності попиту і пропозиції.
36. Фірма як виробник приватних економічних благ.

37. Постійні, змінні та загальні (валові) витрати підприємства. Середні витрати фірми.
 38. Граничні витрати фірми.
 39. Макроекономічна теорія: становлення, розвиток, сучасний стан.
- Методи макроекономічної теорії.
40. Модель кругообігу для відкритої економіки.
 41. Сукупний попит.
 42. Сукупна пропозиція.
 43. Фінансовий ринок: сутність, структура, функції в економічній системі.
 44. Фінансові кризи: поняття, типи.
 45. Валютні кризи.
 46. Дефіцит бюджету: сутність, види, джерела фінансування.
 47. Поняття і структура державного боргу.
 48. Дефолт і методи його врегулювання.
 49. Інституціональна економічна теорія: етапи розвитку.
 50. Категоріальний апарат інституціональної економічної теорії.
 51. Неінституціональна економічна теорія: особливості методології.
 52. Теорія трансакційних витрат.
 53. Поняття «трансакція» в новій інституціональній економічній теорії
 54. Види трансакційних витрат.
 55. Неінституціональна економічна теорія прав власності.
 56. Процедури специфікації, диференціації та розщеплення прав власності.
 57. Економічна доцільність приватної, комунальної та державної форм власності.
 58. Економічний зміст інтелектуальної власності.
 59. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.
 60. Проблеми захисту інтелектуальної власності.
 61. Сутність, етапи формування, структура, тенденції розвитку міжнародної економіки (світового господарства).
 62. Міжнародна економічна інтеграція: сутність, функції та особливості.
 63. Світова торгівля як форма міжнародних економічних відносин.
 64. Міжнародний рух капіталів: сутність, функції, форми.
 65. Міжнародна міграція робочої сили.
 66. Транснаціоналізація економічної діяльності корпорацій: сучасні тенденції.
 67. Сучасний світовий ринок: сутність, функції, особливості.
 68. Регулювання світового фінансового ринку:
 69. Міжнародні валютні відносини.
 70. Регулювання світового фінансового ринку: методологічні аспекти.
 71. Економічна глобалізація: етапи, зміст, рушійні сили, суперечності.
 72. Глобалізаційні процеси та їх вплив на соціально-економічний розвиток України.

**ЗАВДАННЯ
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ**

ЗРАЗОК

**Державна фіскальна служба України
Університет державної фіскальної служби України**

ЗАВДАННЯ № ____

додакового вступного випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра (зі скороченим та нормативним терміном навчання) та при вступі на другий курс для осіб, які не менше одного року здобували ступінь бакалавра в університеті за іншою спеціальністю галузей знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051. Економіка, 07 «Управління та адміністрування», 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини (з дисципліни: економічна теорія)

Тестові завдання:

7	16	21	25	32	38	43	48	51	55
59	62	69	73	78	81	87	90	96	99
102	105	109	113	116	119	122	127	131	137

Голова комісії з додаткового
вступного випробування
з економічної теорії

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОДАКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Додаткове вступне випробування проводиться у строки та згідно з Правилами прийому до Університету державної фіскальної служби України в 2018 році.

Форма проведення – тестова.

Кількість тестових завдань в екзаменаційному білеті – 30.

Кожне завдання передбачає один правильний варіант відповіді.

Тривалість тестування – 2 астрономічні години.

Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник за результатами фахового вступного випробування становить – 100 балів.

Кількість вірно виконаних тестових завдань	Кількість балів, отриманих за результатами додаткового вступного випробування	Залік
30	100	зараховано
20	70	
10	50	
9	49	не зараховано

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Підручники, навчальні посібники

1. Основи економічної теорії [Текст]: Навч. посіб. для студентів, які здобувають перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / О.А. Шевчук, Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко. - К. : Видавничий центр «Кафедра», 2017. – 220 с.
2. Довбенко М.В. Сучасна економічна теорія (Економічна небелелогія) : навчальний посібник / М.В. Довбенко. – К. : Видавничий центр «Академія», 2005. – 336 с.
3. Максименко І.А. Політична економія: Навч. посіб. 2-ге вид. – Чернівці: «Прут», 2012. – 600 с.
4. Мацелюх Н.П., Максименко І.А., Теліщук М.М. та ін. Основи економічної науки: навч. посіб.- К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 324 с. Навч. Посіб.
5. Мацелюх Н.П. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка. [Текст] : Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / Мацелюх Н.П., Максименко І.А. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 382 с.
6. Мацелюх Н.П., Максименко І.А. Економічні теорії в системі наукових економічних знань [Текст] : Навчальний посібник / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко, П.В. Круш, В.В. Мартиненко, М.М. Теліщук та ін. – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 226 с.
7. Сучасні економічні теорії [Текст] : 2-ге вид. перероб та доп. Навч. посіб. для самостійної підготовки до курсового та комплексного державного екзамену з економічної теорії / Н. П. Мацелюх, І.А. Максименко, М.М. Теліщук та ін.. – К. «Центр учбової літератури», 2015. – 224 с.
8. Ткач А.А. Інституціональна економіка. Нова інституціональна економічна теорія. Навчальний посібник. – К. Центр учбової літератури, 2007. – 304 с.

Наукові праці

9. Базилевич В.Д., Ильин В.В. Философия экономики. История / В. Базилевич, В. Ильин. – К. : Знання; М.: Рыбари, 2011. – 927 с.
10. Беккер Г. Человеческое поведение: экономический поход // Избранные труды по экономической теории: пер. с англ. / Г. Беккер. – М.: ГУ ВШЭ, 2003. – 672 с.
11. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі : пер.з англ. [Текст] / М. Блауг. – К. : Основи, 2001.
12. Вільямсон Олівер Е. Економічні інституції капіталізму : Фірми, маркетинг, укладання контрактів. – К. : Видавництво «АртЕк», 2001. – 472 с.
13. Гриценко А. Економічна теорія в сучасному світі / А. Гриценко // Економіка України. – 2008. - №10. – С. 40 – 54.
14. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег // Кейнс Дж. М. Избр. Произведения. – М. : Экономика, 1991.

15. Коуз Р. Проблемы социальных издержек / Р. Коуз : пер. с англ. // Фирма, рынок, право. – М. : Дело; Catallaxy, 1993. – 192 с.
16. Маршалл А. Принципы политической экономии: пер. с англ. [Текст] / А. Маршалл. – Т.1. – М.: Прогресс, 1983.
17. Норт Даглас. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / Пер. з англ. І. Дзюб. – К. : Основи, 2000. – 198 с.
18. Политическая экономия: прошлое, настоящее, будущее. Часть I. [Текст]: монографія / под. ред. В.М. Гейца, В.Н. Тарасевича. – К.: ЦУЛ, 2014. – 494 с.
19. Политическая экономия: прошлое, настоящее, будущее. Часть II. [Текст]: монографія / под. ред. В.М. Гейца, В.Н. Тарасевича. – К.: ЦУЛ, 2014. – 566 с.
20. Сміт А. Дослідження про природу та причини добробуту націй: пер. с англ. [Текст] / А. Смит. – К. : Port-Royal, 2001.
21. Тарасевич В.М. Політична економія: ім'я власне, широкий смисл і предметний простір / В.М. Тарасевич // Економічна теорія. – 2012. – №1. – С. 21–34.
22. Туган-Барановський М.І. Політична економія. Курс популярний. – К.: Наук. думка, 1994.
23. Ходжсон Дж. Социально-экономические последствия прогресса знаний и нарастание сложности в экономике [Текст] / Дж. Ходжсон // Вопросы экономики. – 2001. - №8. – С.29-31.
24. Ходжсон Джеффри. Экономическая теория и институты: Манифест современной институциональной теории / Пер. с англ. – М.: Дело, 2003. – 464 с.
25. Шумпетер Й.А. Теория экономического развития: пер. с англ.. [Текст] / Й.А. Шумпетер; под. ред.. В.С. Автономова. – М. : Директмедиа Паблшинг, 2008.
26. Якубенко В.Д. Базисні інститути у трансформаційній економіці: Монографія. – К. КНЕУ, 2004. – 252 с.

Голова комісії з додаткового
вступного випробовування
з економічної теорії
